

ти навички представника в суді інколи доводиться чекати тижні чи місяці доки він не отримає таку справу. Важливим фактором у діяльності юридичних клінік є те, що допомога клієнтам надається виключно на безоплатній основі. Також слід відмітити, що до роботи в юридичній клініці залучаються студенти не лише 3 та 4 курсів, а й студенти 5 курсу, оскільки вона водночас слугує базою для проходження переддипломної практики студентами магістратури.

Тож, робота в юридичній клініці для студентів-правників є безцінним скарбом для формування практичних навичок юриста під час навчання в університеті, що в подальшому сприятиме становленню майбутнього професіонала.

*М. Й. Хорунжий, канд. екон. наук, проф.,
кафедра економіки агропромислових формувань*

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА ЯК ФАКТОР САМОСТВЕРДЖЕННЯ ВИПУСКНИКА НА РИНКУ ПРАЦІ

Для випускників магістратури питанням особливої ваги є працевлаштування. В ринкових умовах такий своєрідний товар ринку праці, як економіст (бухгалтер, фінансист) цінується не наявністю диплома магістра чи бакалавра, а його здатністю здійснювати науково-аналітичні спостереження, дослідження економічних процесів і явищ, узагальнення і система тезування їх з метою вироблення власного бачення проблеми та опрацювання обґрунтованих рекомендацій щодо їх розв'язання.

Оскільки в багатьох випадках студенти магістерської програми влаштовуються на роботу за місцем проходження переддипломної практики, то, очевидно, цю можливість слід брати на озброєння і практику перетворити в фактор утвердження і впевненості студента за майбутню свою діяльність.

Щоб цього досягти, потрібно дещо змінити фокус переддипломної практики. А саме. Поки що вона зорієнтована на підготовку дипломної роботи і захист звіту про проходження практики. Це той формальний атрибут, який передбачений програмою практики.

В сучасних умовах цього явно недостатньо. Практика майбутнього магістра повинна стати певною мірою фаховою пропозицією на ринку праці, тобто підприємство (організація), де

студент проходить практику, має зацікавитись ним як фахівцем перспективним, таким, що потрібен йому як спеціаліст з ринково-економічним мисленням. Для цього потрібно внести відповідні зміни в програму практики, а саме: запровадити розділ програми «Робота, виконана безпосередньо студентом на замовлення підприємства під час проходження практики». Цей розділ має розкрити такі вузлові аспекти: суть і зміст роботи, чим вона викликана, що фактично зроблено, яку інформацію довелося використати, яка законодавча та інша теоретична база лягла в основу роботи, який метод дослідження чи аналізу застосовано, де і в який спосіб реалізовані результати роботи.

Робота, виконана на замовлення підприємства (організації), повинна містити конкретні висновки і пропозиції, які студент зобов'язаний запропонувати планово-економічній службі з питань вдосконалення менеджменту, маркетингу, планування, матеріального стимулювання і оплати праці, поліпшення відносин власності, розширення ринкових зв'язків, відтворення та ін.

Опрацьовані і якісно оформлені пропозиції мають подаватись керівництву організації і засвідчуватись його згодою (відповідним записами у щоденник про проходження практики та в характеристику), виданням відповідної довідки про їх реалізацію. Зрозуміло, що вони мають бути відображені також у звіті про проходження переддипломної практики.

Така спрямованість практики стане важливим фактором самореалізації і самоствердження магістра, підвищить його конкурентоспроможність відповідно до сучасних вимог ринку праці і, що найголовніше, сприятиме надійному працевлаштуванню випускників.

За таких умов завершеного і, на наш погляд, продуктивного характеру набере вся система індивідуалізації навчального процесу. Модернізація вищої економічної освіти має забезпечити ефективний кінцевий результат — підготувати для національної економіки спеціаліста, здатного не лише узагальнювати та аналізувати соціально — економічні процеси, а й опрацьовувати фундаментальні та науково обґрунтовані пропозиції щодо сталого розвитку підприємства, галузі, регіону, країни в цілому.